

НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ АГРАРНИХ НАУК УКРАЇНИ
ІНСТИТУТ ЗАХИСТУ РОСЛИН

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор ІЗР НААН

О.І.Борзих

« 08 » липень 2024р.

ПОЛОЖЕННЯ
ПРО ПОРЯДОК ВІДРАХУВАННЯ, ПОНОВЛЕННЯ І ПЕРЕВЕДЕННЯ
ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ СТУПЕНЯ
ДОКТОРА ФІЛОСОФІЇ ТА НАДАННЯ ЇМ АКАДЕМІЧНОЇ ВІДПУСТКИ

Схвалено

рішенням Вченої ради ІЗР НААН

від « 08 » липень 2024р.

(Протокол № 10)

Київ – 2024

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Це Положення регулює порядок відрахування, переривання навчання, поновлення на навчання, переведення, надання академічної відпустки здобувачам вищої освіти ступеня доктора філософії за освітньо-науковою програмою 202 «Захист і карантин рослин» (далі ОНП) в Інституті захисту рослин НААН (далі ІЗР НААН). Положення розроблене відповідно до Закону України «Про вищу освіту» та «Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у вищих навчальних закладах (наукових установах)», постанова КМУ від 23.03.2016; «Положення про порядок відрахування, переривання навчання, поновлення і переведення осіб, які навчаються у закладах вищої освіти, та надання їм академічної відпустки» (Наказ МОН від 07.02.2024 № 134).

1.2. У цьому Положенні терміни вживаються в таких значеннях:

- *академічна відпустка* - переривання здобувачем вищої освіти навчання з підстав і причин, визначених цим Положенням, що унеможливають виконання науково-освітньої програми. На час академічної відпустки призупиняються права та обов'язки здобувача вищої освіти, виконання ним індивідуального навчального плану (індивідуального плану наукової роботи). На час академічної відпустки особи, які належать до певних категорій, визначених законодавством, зберігають за собою окремі права здобувача вищої освіти відповідно до цього Положення;
- *відрахування зі складу здобувачів освіти* (далі - *відрахування*) - втрата особою статусу здобувача вищої освіти в порядку, визначеному цим Положенням, що має наслідком припинення прав та обов'язків здобувача вищої освіти;
- *вимоги до вступників на освітню програму* - раніше здобутий рівень освіти, спеціальність (спеціальності), на підставі яких здійснюється прийом на навчання, результати вступних випробувань, перелік яких визначається Правилами прийому до аспірантури ІЗР НААН для здобуття науково ступеня доктора філософії;
- *переведення* - зміна здобувачем вищої освіти у порядку, визначеному цим Положенням: освітньої програми, форми здобуття вищої освіти, джерела фінансування здобуття вищої освіти, закладу вищої освіти/наукової установи із збереженням місця державного замовлення;
- *підсумковий контроль* - контрольні заходи, що передбачають встановлення відповідності (вимірювання, оцінювання) здобутих особою результатів навчання вимогам ОНП (залік, іспит);
- *поновлення на навчання* - відновлення статусу здобувача вищої освіти після відрахування, набуття прав та обов'язків особи, що здобуває вищу освіту.

1.3. Відрахування, переривання навчання, а також продовження його строку, поновлення на навчання, переведення, допуск до продовження навчання здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії (далі – здобувач) в ІЗР НААН здійснюються на підставі рішення Вченої ради за наказом директора ІЗР НААН. Відповідні відомості в строки та у порядку, визначеному законодавством, вносяться до Єдиної державної електронної бази з питань освіти.

1.4. Прийняті рішення та документи, що засвідчують підстави відповідних рішень зберігають в особовій справі здобувача.

2. ВІДРАХУВАННЯ ЗДОБУВАЧІВ

2.1. Підстави для відрахування здобувачів є:

- завершення навчання за відповідною ОНП;
- власне бажання;

- переведення до іншої наукової установи/закладу вищої освіти;
- порушення академічної доброчесності;
- порушення умов договору (контракту);
- невиконання або порушення строків виконання індивідуального плану виконання ОНП, визначається Положенням про організацію освітнього процесу підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії в ІЗР НААН;
- у випадку отримання здобувачем оцінки «незадовільно» (іспит) або «незараховано» з однієї та більше навчальних дисциплін та не ліквідованої академічної заборгованості у термін 1 календарний місяць;

2.2. У випадку відрахування здобувача з числа осіб, які навчаються на місцях державного замовлення, на підставах, передбачених Порядком, затвердженим постановою Кабінету Міністрів України від 26 серпня 2015 року № 658 або Порядком призначення і виплати стипендій, затвердженим постановою Кабінету Міністрів України від 12 липня 2004 року № 882, наслідком є припинення для здобувача права продовження навчання за державним замовленням.

Продовження навчання таким здобувачем може здійснюватися за його заявою шляхом переведення у порядку, встановленому цим Положенням, на навчання за кошти фізичних (юридичних) осіб. У разі неподання такої заяви у строк, визначений положенням про організацію освітнього процесу в ІЗР НААН, здобувач відраховується.

2.3. Здобувачу, який відрахований з ІЗР НААН у порядку, визначеному цим Положенням (крім відрахування у зв'язку із завершенням навчання за ОНП, а також у разі, якщо здобувач не приступив до занять), видається академічна довідка.

2.4. Здобувач, відрахований з ІЗР НААН до завершення навчання за ОНП, отримує академічну довідку, що містить інформацію про результати навчання, назви дисциплін, отримані оцінки і здобуту кількість кредитів ЄКТС.

2.5. Здобувач не може бути відрахований за невиконання індивідуального навчального плану до закінчення строку підсумкового контролю поточного навчального періоду або до строку початку атестації здобувачів, якщо таке невиконання є наслідком обставин непереборної сили, відповідно до положення про організацію освітнього процесу в ІЗР НААН.

3. ПОНОВЛЕННЯ НА НАВЧАННЯ

3.1. Здобувачі, відраховані до завершення навчання за ОНП, можуть бути поновлені на навчання на місця за кошти фізичних (юридичних) осіб, в межах ліцензованого обсягу.

3.2. Здобувача може бути поновлено на навчання незалежно від причин відрахування, тривалості перерви в навчанні, форми здобуття вищої освіти, освітньої програми, джерела фінансування, форми власності та сфери управління за умови позитивної оцінки результатів навчання, здобутих особою протягом попередніх періодів навчання, здатності особи успішно виконати ОНП та усунення наслідків, що стали підставою для відрахування.

Особі може бути відмовлено в поновленні на навчання, якщо встановлена негативна оцінка її здатності успішно виконати ОНП. Оцінювання здійснюється в порядку, передбаченому Положенням про організацію освітнього процесу в ІЗР НААН;

3.3. Виконання здобувачем, що подав заяву про поновлення на навчання, вимог до вступників на відповідну освітню програму, може здійснюватися: до поновлення на навчання;

не пізніше дати допуску до атестації здобувачів. У разі невиконання цієї вимоги у встановлений строк, здобувач відраховується і не допускається до атестації здобувачів вищої освіти.

3.4. Поновлення здійснюється на такий самий або молодший курс, з якого було відраховано здобувача.

3.5. Порядок визнання результатів попереднього навчання, кредитів ЄКТС, зарахування освітніх компонентів, виконання індивідуального плану наукової роботи (далі - умови поновлення) визначаються в Положенні про організацію освітнього процесу в ІЗР НААН.

Зарахування обов'язкових освітніх компонентів (індивідуального плану наукової роботи) або їх складників здійснюється в порядку, визначеному в Положенні про організацію освітнього процесу в ІЗР НААН, за умови, що під час попередніх періодів навчання особа здобула передбачені ОНП або аналогічні результати навчання. Як вибіркові за заявою здобувача вищої освіти зараховуються, зокрема, освітні компоненти попереднього навчання, що не можуть бути зараховані як обов'язкові.

3.6. Здобувачі, які поновлені на навчання можуть бути переведені на навчання на вакантні місця державного замовлення у порядку, встановленому законодавством. Особи, які здобували вищу освіту за державним замовленням, і які після наданої їм в установленому порядку академічної відпустки з причин, зазначених в підпунктах 1 та 3 пункту 5.2 розділу 5 цього Положення, поновлюються на навчання в ІЗР НААН на ОНП з тієї ж спеціальності на місця державного замовлення. Учасники бойових дій та особи з інвалідністю внаслідок війни за їх заявою поновлюються на навчання на ОНП з тієї самої спеціальності на місця державного замовлення незалежно від джерела фінансування їх навчання протягом попередніх періодів (до відрахування), крім передбачених законодавством випадків.

3.7. Особа, яка бажає поновитися на навчання, подає заяву на ім'я директора ІЗР НААН. До заяви додаються документи, що видавались здобувачу при відрахуванні. Заява розглядається на Вченій раді ІЗР НААН.

3.8. За результатом розгляду заяви приймається рішення про строки, порядок і умови поновлення на навчання або про причину відмови.

3.9. Наказ про поновлення на навчання видається після укладання договору про навчання між ІЗР НААН та вступником, а також договору про навчання між ІЗР НААН з фізичною (юридичною) особою, яка замовляє платну освітню послугу (у випадку поновлення на навчання за кошти такої особи).

4. ПЕРЕВЕДЕННЯ ЗДОБУВАЧІВ

4.1. Здобувачі вищої освіти на підставі особистої заяви можуть бути переведені:

з однієї форми здобуття вищої освіти на іншу;

з одного джерела фінансування на інше;

з одного закладу вищої освіти / наукової установи до іншого.

Здобувачі вищої освіти, які навчаються за кошти фізичних (юридичних) осіб, переводяться за згодою особи, яка взяла на себе такі фінансові зобов'язання, з

внесенням відповідних змін до договору про навчання між ІЗР НААН та фізичною (юридичною) особою, яка замовляє платну освітню послугу.

4.2. Переведення здобувачів здійснюється в межах ліцензованого обсягу ІЗР НААН.

4.3. Переведення в межах ІЗР НААН з однієї форми здобуття вищої освіти на іншу, або з одного джерела фінансування на інше здійснюється наказом директора ІЗР НААН.

4.4. При переведенні обов'язковим є виконання вимог до вступників на ОНП, встановлених в рік початку навчання особи за третім освітнім рівнем або в один із наступних років, але не пізніше року подання особою заяви про переведення.

Виконання вимог до вступників на ОНП може здійснюватися до переведення або не пізніше дати допуску до атестації здобувачів. У разі невиконання цієї вимоги у встановлений строк, здобувач відраховується і не допускається до атестації здобувачів вищої освіти.

4.5. Порядок визнання результатів попереднього навчання, кредитів ЄКТС, зарахування освітніх компонентів, індивідуального плану наукової роботи, інші умови переведення здобувачів вищої освіти визначаються в Положенні про організацію освітнього процесу в ІЗР НААН.

При переведенні здобувачів зарахування обов'язкових освітніх компонентів або їх складників здійснюється в порядку, визначеному ІЗР НААН. Як вибіркowi за заявою здобувача вищої освіти зараховуються, зокрема, освітні компоненти попередніх періодів навчання, що не можуть бути зараховані як обов'язкові.

4.7. Здобувач, якого переведено на іншу форму здобуття вищої освіти, може бути переведений на конкурсних засадах на вакантне місце державного замовлення в порядку, встановленому законодавством.

4.8. Переведення здобувачів із збереженням місця державного замовлення здійснюється з дотриманням максимального (загального) обсягу державного замовлення в межах відповідної конкурсної пропозиції в рік набору відповідного контингенту здобувачів вищої освіти в межах третього рівня вищої освіти.

4.9. Переведення здобувачів з однієї установи до іншої із збереженням місця державного замовлення здійснюється в лютому та липні. Переведення здобувачів із збереженням місця державного замовлення менше, ніж за шість місяців до розрахункового строку завершення навчання не допускається, крім передбачених законодавством випадків.

Здобувач, який бажає перевестись із збереженням місця державного замовлення, подає у період з 01 січня по 10 лютого (включно) або з 01 червня по 10 липня (включно) на ім'я директора ІЗР НААН заяву (у паперовій або електронній формі) про переведення із збереженням місця державного замовлення та отримання академічної довідки.

4.10. У разі відмови в акредитації ОНП, що не була акредитована раніше, або у разі закінчення дії сертифікату (рішення) про акредитацію ОНП та неотримання нового рішення про акредитацію ОНП, здобувачі, які навчаються за рахунок коштів державного бюджету, мають право на переведення до іншого закладу вищої освіти/наукової установи, в якому аналогічна ОНП акредитована, для завершення навчання за кошти державного бюджету,

5. ПЕРЕРИВАННЯ НАВЧАННЯ ЗДОБУВАЧІВ (АКАДЕМІЧНА ВІДПУСТКА)

5.1. Переривання навчання здобувачів вищої освіти здійснюється шляхом надання їм академічної відпустки. Такі особи не відраховуються з числа здобувачів вищої освіти.

Дія договору про навчання між вступником та ІЗР НААН, а також між ІЗР НААН та фізичною (юридичною) особою, яка замовляє платну освітню послугу для себе або для іншої особи, беручи на себе фінансові зобов'язання щодо її оплати зупиняється на строк надання академічної відпустки.

5.2. Академічна відпустка може бути надана відповідно до цього Положення з таких причин:

- *за медичними показаннями*, що унеможливають поєднання відновлювального лікування з навчанням (у випадку зниження працездатності внаслідок порушень функцій організму, які зумовлені гострими захворюваннями, що потребує тривалого відновлювального лікування); загострення хронічних захворювань або часті захворювання (понад один місяць впродовж півріччя); анатомічні дефекти, що не дають змоги провести відновлювальне лікування під час навчання;

- *у зв'язку з участю в програмі академічної мобільності* - якщо навчання чи стажування в освітній або науковій установі (у тому числі іноземної держави) унеможливає виконання учасником академічної мобільності індивідуального навчального плану за основним місцем навчання (ІЗР НААН);

- *у зв'язку з призовом на військову службу* (призову на військову службу під час мобілізації, на особливий період, вступу на військову службу за призовом осіб офіцерського складу, вступу на військову службу за контрактом відповідно до законодавства);

- *у зв'язку з довгостроковим службовим відрядженням* здобувача, який поєднує навчання з роботою;

- *у зв'язку із сімейними обставинами* - перерва у навчанні, процедуру надання якої визначає ІЗР НААН, та яка надається здобувачу вищої освіти на підставі його вмотивованої заяви на строк не більше одного року за весь період навчання за третім (освітньо-науковим) рівнем вищої освіти;

- *у зв'язку з вагітністю та пологами*; доглядом за дитиною до досягнення нею трирічного віку;

- *якщо дитина здобувача вищої освіти згідно з медичним висновком потребує домашнього догляду* до досягнення дитиною шестирічного, шістнадцятирічного, вісімнадцятирічного віку у випадках, встановлених п.3 ч.1 статті 25 Закону України «Про відпустки».

5.3. Надання академічної відпустки здійснюється на підставі рішення Вченої ради за наказом директора ІЗР НААН, у якому зазначаються причина, підстава для надання та тривалість, у тому числі посилення на тривалість відпустки, встановлену законодавством (у разі необхідності). При цьому тривалість академічної відпустки з причини, зазначеної у абзаці сьомому пункту 5.2 цього розділу, не може перевищувати тривалості соціальної відпустки, наданої відповідно до Закону України «Про відпустки», але за бажанням здобувача вищої освіти може надаватися на строк, менший за таку соціальну відпустку.

5.4. Для надання академічної відпустки здобувачі вищої освіти звертаються до директора ІЗР НААН із заявою в паперовій або електронній формі, в якій зазначають причину, строк академічної відпустки, а також підставу.

До заяви додаються такі документи:

- з причин, зазначених у абзаці другому пункту 5.2 цього розділу - медичні документи, на підставі яких визначено необхідність надання академічної відпустки за медичними показаннями;
- з причин, зазначених у абзаці третьому пункту 5.2 цього розділу - документи, що засвідчують участь здобувача вищої освіти у програмі академічної мобільності, що реалізується відповідно до законодавства;
- з причин, зазначених у абзаці п'ятому пункту 5.2 цього розділу - підтверджуючий документ з місця роботи здобувача вищої освіти щодо довгострокового службового відрядження із зазначенням його строку;
- з причин, зазначених у абзаці шостому пункту 5.2 цього розділу - документи, які можуть підтвердити викладені у вмотивованій заяві щодо отримання академічної відпустки обставини (за наявності);
- з причин, зазначених у абзаці сьомому пункту 5.2 цього розділу - один з документів: листок непрацездатності у зв'язку з вагітністю та пологами; свідоцтво про народження дитини;
- з причин, зазначених у абзаці восьмому пункту 5.2 цього розділу - медичний висновок про те, що дитина потребує домашнього догляду (до досягнення нею шестирічного, шістнадцятирічного, вісімнадцятирічного віку у випадках, встановлених п.3 ч.1 статті 25 Закону України «Про відпустки»), або інший документ, що є підставою для надання академічної відпустки за сімейними обставинами.

5.5. Після завершення строку переривання навчання, наданого здобувачу у визначеному цим Положенням порядку, особа може бути поновлена на навчання шляхом допуску до освітнього процесу.

5.6. Допуск до освітнього процесу здобувачів вищої освіти, у яких завершився строк переривання навчання, здійснюється наказом директора ІЗР НААН на підставі заяви здобувача, що подана у письмовій або електронній формі не пізніше, ніж за п'ять днів до завершення строку академічної відпустки.

Здобувачі вищої освіти, які у визначений цим пунктом термін не подали документи для оформлення допуску до освітнього процесу або продовження строку академічної відпустки, відраховуються ІЗР НААН за порушення умов договору про навчання в ІЗР НААН.

6. ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ

6.1. Контроль за виконанням цього Положення здійснюють відповідальні особи в межах своїх функціональних обов'язків.

6.2. Тимчасово до 01 січня 2025 року призупинити (Наказ МОН від 24.06.2024 № 910):

прийом заяв, проведення конкурсного відбору, укладання договорів про навчання між закладом вищої освіти та вступником, та зарахування на навчання для здобуття третього (освітньо-наукового, освітньо-творчого) рівня вищої освіти та в асистентуру-стажування на денну або дуальну форми здобуття освіти за кошти фізичних та юридичних осіб (крім вступників з числа осіб, визначених частинами

першою, третьою, п'ятою, шостою статті 23 Закону України «Про мобілізаційну підготовку та мобілізацію», за умови підтвердження відповідного права засобами Єдиного державного вебпорталу електронних послуг (Порталу Дія) або шляхом електронної інформаційної взаємодії між Єдиним державним реєстром призовників, військовозобов'язаних та резервістів та Єдиною державною електронною базою з питань освіти);

переведення здобувачів вищої освіти (крім здобувачів вищої освіти з числа осіб, визначених частинами першою, третьою, п'ятою, шостою статті 23 Закону України «Про мобілізаційну підготовку та мобілізацію», за умови підтвердження відповідного права засобами Єдиного державного вебпорталу електронних послуг (Порталу Дія) або шляхом електронної інформаційної взаємодії між Єдиним державним реєстром призовників, військовозобов'язаних та резервістів та Єдиною державною електронною базою з питань освіти) на денну або дуальну форми здобуття освіти з інших форм здобуття освіти;

поновлення (включаючи допуск до освітнього процесу після завершення строку переривання навчання) на денну або дуальну форми здобуття освіти, крім наступних категорій осіб:

особи, визначені частинами першою, третьою, п'ятою, шостою статті 23 Закону України «Про мобілізаційну підготовку та мобілізацію», за умови підтвердження відповідного права засобами Єдиного державного вебпорталу електронних послуг (Порталу Дія) або шляхом електронної інформаційної взаємодії між Єдиним державним реєстром призовників, військовозобов'язаних та резервістів та Єдиною державною електронною базою з питань освіти;

особи, які на дату поновлення не досягли 25-річного віку, за умови наявності інформації про попереднє навчання в Єдиній державній електронній базі з питань освіти;

здобувачі вищої освіти, які мали перерву у навчання у зв'язку з вагітністю та пологами або доглядом за дитиною до досягнення нею трирічного віку (шестирічного віку у передбачених законодавством випадках);

особи, звільнені з військової служби після 24 лютого 2022 року;

особи, яким було надано академічну відпустку тривалістю не більше одного року за медичними показаннями, у зв'язку з участю в програмі академічної мобільності або у зв'язку із сімейними обставинами, за умови наявності інформації про попереднє навчання в Єдиній державній електронній базі з питань освіти;

Григоруктис В. В. Рогов А. О.